

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200400
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820200400.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. R. R., Q.. XX.X.XXXX, bytom u navrhovateľov, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: J. R., Q.. XX.X.XXXX, trvale bytom mesto F., toho času N., Q..K., Y. X, N. G. J. R.Š., Q.. X.X.XXXX, toho Č. Ú. Q. T. W. K. Y., R. XXX/MIX, Y.D. XX, W., na návrh navrhovateľov: J. R., Q.. X.XX.XXXX a D. R., Q.. X.X.XXXX, obaja bytom Y.D. Z., XXXX, T. Q. W., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú R. R., Q.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J. R., Q.. X.XX.XXXX a D. R., nar. X.X.XXXX, ktorí sú o p r á v n e n í a p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia.

II. P r á v o maloleté dieťa zastupovať a spravovať majetok majú iba v b e ž n ý c h veciach.

III. Z a v ä z u j e rodičov platením výživného na maloletú R. R., Q.. XX.X.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov p o v i n ý platiť vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloleté dieťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazal platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. V návrhu uviedli, že rozsudkom Okresného súdu v Trebišove sp. zn. 11 P/110/2017 bola mal. R. zverená do osobnej starostlivosti matky. V čase rozhodovania súdu žila p. R. so svojimi dvoma deťmi mal. R. a starším D. pochádzajúcim z predchádzajúceho vzťahu v Y.. R.. R. so svojím manželom - otcom maloletej žila predtým v okrese Trebišov. Jej bývalý manžel je vo výkone trestu odňatia slobody a to údajne za týranie blízkej a zverenej osoby (za napadnutie p. R.). Pred časom sa matka s deťmi presťahovala do F., kde v novembri 2019 prijal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné podnet ohľadom zanedbávania starostlivosti o deti zo strany matky spôsobené najmä jej nadmerným užívaním alkoholických nápojov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné začal vyhodnocovať životnú situáciu maloletých detí a to výkonom terénnej sociálnej práce v prirodzenom prostredí, spoluprácou so školou, ktorú navštevuje mal. D.T. a návštevou Q. G.. S., kde bola mal. umiestnená. Dňa 12.01.2020 vo večerných hodinách však bola kontaktovaná zamestnankyňa oddelenia SPODaSK policajnou hliadkou, že sa nachádzajú v domácnosti matky, ktorá je pod vplyvom alkoholu a nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa. Po príchode na miesto

bolo zistené, že v domácnosti je hliadka - v kuchyni rozprávali s p. R., ktorá bola očividne pod vplyvom alkoholu (zlá artikulácia, nebolo možné jej rozumieť, pohľad...). Na stole bolo sedem prázdnych fliaš od vodky. P. R.Š. bola podrobená dychovej skúške s výsledkom 2.10 mg/1 (4,37 promile). Na druhý deň bola situácia podobná, p. R. nebola schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Zamestnanci oddelenia SPODaSK zistili, že p. R. už v ranných hodinách pila, mala fľaše ukryté za posteľou. V uvedený deň bola opakovane podrobená dychovej skúške s výsledkom 1.72 mg/1 (3.58 promile). Vzhľadom nato, že matka nebola schopná sa postarať o dieťa, práve naopak, vo svojom stave mohla mal. R. ublížiť, nezabezpečiť jej všetky potreby, ohroziť ju na zdraví, boli navrhovatelia kontaktovaní zo strany ÚPSVR Humenné, nakoľko zamestnanci úradu vedeli, že sú s matkou v kontakte a maloletú si brávajú k sebe na krátke pobyty. R. bola u navrhovateľov aj počas Vianočných sviatkov. Dňa 13.01.2020 si maloletú prevzali a úrad dal podnet na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo veci bolo rozhodnuté Uznesením Okresného súdu v Humennom sp. zn. 10P/14/2020 zo dňa 22.01.2020. O mal. sa navrhovatelia starajú od 13.01.2020. Matku niekoľkokrát kontaktovali, no tá reálny záujem o dieťa neprejavila. Navrhovatelia sú v kontakte aj s ÚPSVR Humenné a vedia, že matka je t.č. hospitalizovaná v R. Q. T. J. potom, čo sa údajne pokúsila o samovraždu. Po tomto incidente bol jej starší syn D. S. umiestnený v Y. T. O. R. D. G. N. Úradom práce, sociálnych vecí rodiny Humenné. Matka nie je schopná sa v súčasnosti o dieťa postarať. Navrhovatelia sú jej príbuzní, majú k dieťaťu vytvorený silný citový vzťah a chcú jej zabezpečiť bezpečné prostredie. Obaja pracujú, majú už plnoleté deti, sú spôsobilí zabezpečovať riadnu starostlivosť o dieťa. Ich príjem do domácnosti mesačne je cca 1200 eur a majú len bežné výdavky súvisiace s bývaním, ošatením a podobne.

2. Otec v písomnom vyjadrení súhlasil s návrhom. Matka s návrhom taktiež súhlasila.

3. Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa so správou kolízneho opatrovníka, správou mesta Vranov nad Topľou, lustráciou otca v ZVJS, lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, pripojeným spisom Okresného súdu Humenné a zistil tento skutkový stav veci :

5. Uznesením Okresného súdu Humenné č.k. 10P/14/2020- 10 zo dňa 22.1.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd matke J. R., Q.. X.X.XXXX uložil povinnosť odovzdať maloletú R. R., Q.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti J. R.Č., Q.. X.XX.XXXX G. D. R., Q.. X.X.XXXX, obaja bytom Y. Z., XXXX, T. Q. W.. Rozhodnutie bolo vykonateľné dňom 22.1.2020 a nadobudlo právoplatnosť 6.3.2020.

6. Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že maloletá R. je v ich osobnej starostlivosti od 13.1.2020. Starostlivosť o maloletú navrhovatelia zvládajú, dieťa ich rešpektuje, nemajú s ňou žiadne výchovné problémy. V ich domácnosti má dieťa vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Navrhovateľka nebola súdne trestaná, je plne spôsobilá na právne úkony. V zamestnaní dosahuje pravidelný príjem. Maloletá R. bude od septembra 2020 navštevovať X. ročník základnej školy. Dieťa je v telefonickom kontakte s rodičmi.

7. Navrhovateľ potvrdil skutočnosti uvádzané jeho manželkou. Maloletej R. poskytujú všetku potrebnú starostlivosť. Navrhovateľ je spôsobilý postarať sa o maloleté dieťa, nebol súdne trestaný a je plne spôsobilý na právne úkony.

8. Matka vo výpovedi uviedla, že jej je veľmi ľúto vzniknutej situácie. Toho času býva v zariadení N., Q..K., v ktorom má v súčasnosti obmedzený kontakt s okolím. Neskôr bude môcť zariadenie opustiť len so sprievodom zamestnanca strediska alebo v spoločnosti povereného klienta. Matka navštevuje ambulanciu psychológa aj psychiatra. S maloletou dcérou je v kontakte prostredníctvom internetu. Vie, že v domácnosti navrhovateľov je o maloleté dieťa dobre postarané, za čo navrhovateľom poďakovala. Pokiaľ ide o finančné pomery končí jej vyplácanie dávky v nezamestnanosti a ďalej bude poberať len dávku v hmotnej núdzi. Pracovne činná by mohla byť od mesiaca september 2020.

9. Otec v písomnom vyjadrení vyjadril súhlas so zverením maloletej dcéry do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. V súčasnosti je hospitalizovaný v W. T.M. Q..

XX. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že maloletá R. R.Á., Q.. XX.XX.XXXX býva od 13.01.2020 v spoločnej domácnosti manželov J. R., Q.. XX.XX.XXXX G. D. R.Š., Q..

XX.XX.XXXX. Rodina obýva trojizbový byt, ktorý je účelne a vkusne zariadený. Maloletá R.O. v ňom má zariadenú vlastnú izbu, v ktorej má priestor na hru, odpočinok, neskôr aj na plnenie si školských povinností. Čistota a hygiena domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. J. R. je bratom otca maloletej R., J. R., Q.. XX.XX.XXXX, ktorý je v súčasnej dobe vo výkone trestu odňatia slobody. Náhradný otec pracoval pre spoločnosť W. P. Y. Y..N..K., avšak k 01.08.2020 dal spolu s ostatnými zamestnancami hromadnú výpoveď pre aktuálne problémy, ktoré nastali vo firme. Jeho manželka, D. R.X., pracuje ako upratovačka v M. Š. H. vo T. Q. W., s mesačným príjmom cca 600,- eur mesačne. Obaja náhradní rodičia sú zdraví a bezúhonní. Maloletá R. je dieťa zdravé, súčasťou ošetrojúcou lekárkou maloletej je J.. R.. V septembri 2020 nastúpi R.O. D. X. ročníka M. Š. H. T. T. Q. W.. S maloletou R. bol vykonaný rozhovor bez prítomnosti náhradných rodičov v súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa podľa §43 ods. 1 Zákona o rodine a §38 CMP. Maloletá počas rozhovoru pôsobila uvoľnene, spokojne, na všetky otázky spontánne odpovedala. Rozprávala o tom, kto jej ktorú hračku kúpil, ako doteraz trávila prázdniny s náhradnými rodičmi, zážitky z výletu v Zoologickej záhrade v Košiciach, kde sa jej veľmi páčilo. Maloletá tiež uviedla, že do školy sa teší, pozná už písmenká z abecedy, napísala na papier svoje meno a narátala do 40. Osobu matky spomenula v súvislosti s hračkami, ktoré jej matka zakúpila. Maloletá tiež uviedla, že má ešte troch súrodencov, J., ktorý žije v X. O., J., ktorý žije niekde v Č. a D., ktorý bol údajne umiestnený v detskom domove. Matka je t.č. v resocializačnom zariadení N., Q..K., Y. X T. N., s maloletou R. je v kontakte prostredníctvom sociálnych sietí. Nakoľko rodičia v súčasnej dobe nie sú schopní, riadne sa podieľať na výchove a starostlivosti o maloletú a manželia R. majú záujem o zverenie maloletej R. do ich náhradnej osobnej starostlivosti, odporúčame súdu vyhovieť ich návrhu a zveriť maloletú Patríciiu do ich osobnej starostlivosti.

11. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo potvrdené, že navrhovateľka D. R. je evidovaná ako zamestnanec v M. Š. T. Q. W. H. od 8.1.2008 do súčasnosti. Navrhovateľ J. R. je evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti W. P. Y. Y..N..K., X. Q. N..

12. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

14. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

15. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

16. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

17. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

20. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov je v jeho najlepšom záujme. Navrhovatelia ako príbuzní maloletej R. jej zabezpečujú potrebnú osobnú starostlivosť, majú s dieťaťom vytvorený kladný vzťah, poskytujú mu potrebnú výchovu a výživu. Maloleté dieťa má pri navrhovateľoch zabezpečené základné životné potreby a rešpektuje ich. Otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody, matka je v resocializačnom zariadení zaradená do resocializačného programu, teda rodičia nemôžu vykonávať a zabezpečovať rodičovské práva a povinnosti voči maloletej dcére. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa je založená na zásade dobrovoľnosti a na tom, že fyzická osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené, s tým súhlasí. Navrhovatelia súhlasili so zverením maloletej R.O. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Súd mal za potvrdené, že navrhovatelia spĺňajú predpoklady pre čo najlepšie zabezpečenie osobnej starostlivosti maloletej, preto rozhodol v zmysle výroku tohto rozsudku.

24. Vzhľadom na aktuálnu situáciu, v ktorej sa nachádzajú rodičia dieťaťa, súd ich zaviazal platením výživného na maloletú v minimálnom rozsahu, t.j. v súčasnosti 29,42 eur mesačne. Zákon o rodine stanovuje minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na príjem. Určenie výživného

pod túto minimálnu hranicu nie je možné. Počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti sú rodičia povinní poukazovať výživné na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.